

VERSLAG

Bijeenkomst project informatievoorziening, gehouden op 18 mei 2017 te Wognum (gemeentehuis Medeblik)

Aanwezig

GR-en:	Steven van de Looij (VRNHN), Pieter van Esseveld (VRNHN), Edward John Paulina (GGD), Yvonne Koopen (GGD), Wiebe Bosma (VVI/CAW), Yvonne Buwalda (HalteWerk), Rob van Doorn (RUD), Ivo Tromp (WNK), Willem Essen (DeSom), Peter Kuiken (DeSom), Karel Schoenaker (Recreatieschap Westfriesland), Daniëlle Gelinck (WerkSaam), Manos Papadoulos (WerkSaam), Paul Post (RCHA)
Werkgroep:	Els Zwagerman (Schagen), Afra Reus (Medemblik), Milan Lucassen (Alkmaar), Jan Hoek (Hoorn), Pim de Boer (Schagen), Inge Harmsen (Heerhugowaard), Debbie Bruinsma (Werkorganisatie BUCH) en Saskia Remmelts (Werkorganisatie BUCH / verslaglegging)
Overige gasten:	Rob de Greef (voorzitter), Annemieke Verburg (regiosecretaris regio Alkmaar), Liesbeth Schreiner (Heerhugowaard), Petra Visser (Medemblik)

1. Welkom en opening

Rob de Greef en Els Zwagerman heten alle aanwezigen welkom.

Doel van de bijeenkomst:

- gemeenschappelijke regelingen (hierna te noemen GR-en) informeren over de voorlopige producten van het project informatievoorziening,
- input verzamelen voor deze producten en het vervolgtraject.

Doel van het project is dat gemeenteraden beschikken over adequate informatie over GR-en zodat zij hun rollen goed kunnen vervullen.

Terugblik op de bijeenkomst van 28 september 2016 (door Els Zwagerman)

Terugblik 28 september 2016

- * (be)grip voor elkaars positie
- * de juiste informatie voor raadsleden om hun kaderstellende en controlerende rol uit te kunnen oefenen
- * liever minder informatie dan meer
- * uniforme presentatie van de stukken door alle GR'en
- * GR'en willen actief betrokken zijn en meedenken
- * grote plus regionale infobijeenkomsten

Vindt u dat de raad voldoende mogelijkheden heeft om invloed uit te oefenen op wat in het samenwerkingsverband gebeurt?

- * Belangrijk is dat een GR wel blijft zorgen voor relevante informatie op maat, zodat voor ons transparant is waar het echt om gaat en waar wij als raadslid keuzes kunnen maken.
- * GR'n moeten waken dat zij niet gepercipieerd worden als een extra bureaucratische laag zonder toegevoegde waarde. Zij zullen altijd hun meerwaarde per gemeente moeten kunnen duiden en hun informatie niet moeten 'verstoppen' in een brij van veel informatie die toch niemand leest.
- * Ik vind dat de raad voldoende mogelijkheden heeft om invloed uit te oefenen door het geven van een zienswijze op de vaststelling van de jaarrekening.
- * De raden staan op afstand van deze organisaties.
- * Eén keer per jaar een besluit van de raad is weinig als het om samenwerkingsverbanden. Dit ene moment straalt uit dat er beperkte invloed mogelijk is.
- * Het voelt alsof je als raadslid elke keer achter de muziek aanloopt zonder het tempo en de route van het orkest te kunnen bepalen.

Vindt u dat de raad voldoende mogelijkheden heeft om te sturen en te controleren dat de samenwerking bijdraagt aan het realiseren van lokale doelen?

- * in de statuten van het samenwerkingsverband moet in mijn ogen nadrukkelijk opgenomen worden op welke momenten en in welke gevallen de raden actief moeten worden geïnformeerd en op welke momenten de raden actief kunnen bijsturen.
- * jaarrekeningen zijn vaak zeer uitgebreid en gedetailleerd en bevatten voldoende informatie om op te kunnen controleren. Het opnemen van KPI's in de jaarrekening zou nog meer en beter kunnen, want dan kun je ook zien in hoeverre gestelde doelen worden behaald.
- * ik realiseer me wel dat ook raden uit zichzelf meer proactief kunnen en moeten zijn.
- * het zou juist veel meer moeten gaan om inzicht in de processen van een gemeenschappelijke regeling.
- * nee, als gemeente heb je slechts een kleine stem in relatie tot de overige deelnemers van de GR. In de Noordkop probeer we wel via de RRN een advies/richting namens de vier gemeentes af te geven, maar zoals het voorbeeld van de salariëring van de nieuwe directeur HVC, werd stem van de 4 gemeentes niet gehoord/had te weinig gewicht.

Vragen en reacties

Naar aanleiding van de quotes van enkele raadsleden vraagt Steven van de Looij of er een generiek overall beeld is. Yvonne Koopen vult aan dat het in totaal zo'n 450 raadsleden betreft. Els Zwagerman geeft aan dat de opdrachtformulering van de werkgroep is voorgelegd aan alle presidia en instemming heeft van alle presidia. De voortgangsberichten van de werkgroep worden ook via de presidia verspreid. Van daaruit komt breed het signaal dat verbetering mogelijk is en dat het goed is dat de werkgroep zich hierop focust.

Edward John Paulina informeert hoe de recente informatieronde langs de drie regio's de raadsleden is bevallen. Els Zwagerman geeft aan dat de Noordkop vanavond vergadert en dat de evaluatie op de agenda staat. Afra Reus reageert dat er in West-Friesland op verschillende plekken over gesproken is. Rode draad: goed, beter dan vorig jaar. Wel een aantal punten die aandacht behoeven. Meer focus op doel van de bijeenkomst (toelichten jaarrekening en begroting en stellen van vragen).

Edward John Paulina geeft ook aan, dat als de wens daartoe bij raadsleden bestaat, hij graag veel vaker dan eenmaal per jaar langs zou komen. Afra Reus reageert dat er nu maar één moment is waarop raden een rol hebben. Om die reden gebeurt dit nu eenmaal per jaar. Met het oog op de verkiezingen en het inwerkprogramma van (nieuwe) raadsleden wordt ook aandacht besteed aan extra contacten met GR-en.

2. Stand van zaken uitvoering project informatievoorziening

2.1 Kadernota gemeenschappelijke regelingen (door Inge Harmsen en Afra Reus)

Onderwerpen kadernota

- Aanbieding/ bestuurlijke samenvatting
- Visie en ontwikkeling
- Actualisering financieel perspectief
 - Onderscheid in
 - autonome ontwikkelingen
 - nieuw beleid/ ambitie/ gewenste ontwikkelingen
 - dekkingsmogelijkheden
 - (onderbouwing) bezuinigingsvoorstellen
- Weerstandsvermogen
- Uitgangspunten begroting en meerjarenperspectief

Inge Harmsen geeft aan dat er nog geen format ligt voor een vorm. Daarin is elke GR vrij en heeft elke GR zelf ongetwijfeld ook ideeën over. Artikel 34b van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen (WGR) schrijft voor dat algemene financiële en beleidsmatige kaders vóór 15 april naar de raden van deelnemende gemeenten moet zijn verstuurd door de GR-en. In gemeenten is de kaderbrief een gebruikelijk instrument als uitgangspunten/vertrekpunt voor begroting en meerjarenperspectief.

Vragen en reacties

Peter Kuiken vraagt of we met invoering van de kadernota en het voorgestelde proces op deze wijze niet een extra stap creëren. Of komt iets anders te vervallen? Inge Harmsen geeft aan dat het in beginsel iets extra's is. Het voordeel is dat discussies die nu bij de begroting worden gevoerd naar voren gehaald kunnen worden. Dit leidt tot (gevoel van) sturing aan de voorkant. De ervaring in gemeenten is ook dat de hoeveelheid moties en amendementen bij de gemeentelijke kaderbrief altijd veel groter is dan bij de gemeentelijke begroting. Het politieke accent ligt bij de kadernota. Een zienswijze op de kadernota heeft meer materiële betekenis dan de wat meer formele zienswijze bij de begroting. Bij de begroting wordt gecontroleerd of de kaders in de kadernota goed zijn vertaald in de begroting.

Pieter van Esseveld informeert naar de governance structuur. Hoe verhoudt de rol van gemeenteraad zich ten opzichte van de rol van het bestuur van de GR. VRNHN is immers een collegeregelingsorgaan. Afra Reus geeft aan dat een AB-lid van de Veiligheidsregio verantwoordelijk is aan de raad. Pieter van Esseveld heeft formeel juridisch gelijk dat een zienswijzeprocedure voor de kadernota niet verplicht is. De raden kunnen alleen zienswijzen indienen op de begroting. Het gaat echter niet om de juridisch formele sfeer, maar om de politieke materiële sfeer. GR-en functioneren in een politieke omgeving. Discussies in de raadzaal hebben gevolgen in het AB, omdat een AB-lid vertegenwoordiger is van de gemeente in het AB. Rob de Greef geeft aan wat de formele lijn is: raden besluiten niet over de begroting van een GR. Dat is de bevoegdheid van het Algemeen Bestuur van de GR. De besluiten van het Algemeen Bestuur van de GR brengen verplichtingen met zich mee voor gemeenten. Los van formele lijn gaat het over politieke invloed. Kadernota (in 2015 in de wet ingevoerd) is er om raden vroegtijdig te informeren, zodat zij hun vertegenwoordigers in het Algemeen Bestuur kunnen voeden. Leden in het Algemeen Bestuur horen hun college en hun raad te vertegenwoordigen, daarom is het belang dat het samenspel kan plaatsvinden.

Het idee achter de kadernota is om vroegtijdig op hoofdlijnen te kunnen sturen, op basis van adequate informatie. De huidige praktijk wijst uit dat er nu veel details aan raden worden voorgelegd, met als gevolg dat raadsleden ook gaan reageren op details en de hoe-vraag. Het is zaak om de slag te maken van details naar hoofdlijnen en de rol van de raden te beperken tot de 'wat-vraag'.

Annemieke Verburg refereert aan de huidige zienswijzeprocedure. De huidige praktijk leert ons dat er (te) weinig afstemming is tussen gemeenteraden onderling. Hoe krijgen we raden zover

dat ze zienswijzen afstemmen. Els Zwagerman geeft aan dat het aan de griffiers is om dat te organiseren. In de Kop gebeurt dat al. Afra Reus geeft aan dat deze vraag het belang van de rol van de raden en griffiers onderstreept. Daar is werk te doen.

Paul Post geeft aan, dat in sommige GR-en, waaronder zijn eigen RHCA, niet zoveel spannends in de begroting gebeurt. Het te doorlopen proces is nu al een uitdaging. Onder andere omdat de documenten langs diverse gremia moeten. Voor RHCA is het al een uitdaging is om het bestuur twee keer per jaar bijeen te laten komen. Daarnaast speelt ook mee dat een kleine GR weinig personele capaciteit heeft en de directeur dergelijke werkzaamheden nergens binnen de organisatie kan wegzetten en dit dus allemaal zelf moet doen. Zijn pleidooi is om dit traject zo smart en efficiënt mogelijk te regelen en te werken met een kaderbrief op 1 A4.

Steven van de Looij reageert dat VRNHN weliswaar in financiële omvang vele malen groter is, maar eigenlijk ook heel eenvoudig. Behoeft er om meer over de inhoud te spreken en minder over financiën. Hij refereert daarbij ook aan de vraag “waar kan ik op sturen” die hem gesteld werd door een raadslid uit West-Friesland. We moeten toe naar een situatie waarin we met elkaar meer de discussie voeren over de resultaten in plaats van discussies over de producten. Het gaat uiteindelijk over de taken en de ruimte voor beïnvloeding.

Naar aanleiding van de gemaakte opmerkingen over de kaderbrief benadrukt Inge Harmsen dat de kaderbrief zeker niet alleen een financiële insteek heeft. Juist en vooral ook beleidsmatig. Jan Hoek geeft aan dat de gemeenteraad in Hoorn in juni haar algemene beschouwingen heeft. De aanpak die daar is gekozen is om going concern naar achteren te schuiven en tijdens die sessies vooral in te zetten op thema's waar raadsleden invloed op kunnen uitoefenen.

Rob van Doorn geeft aan dat het belangrijk is de juiste balans te vinden in het enerzijds zorgen dat gemeenteraden hun kaderstellende en controlerende taak op basis van goede informatie goed kunnen uitoefenen En anderzijds het zo efficiënt mogelijk werken van GR-en in hun uitvoering van gemeentelijke taken. Het lijkt er nu op dat we het werk om raden te informeren willen minimaliseren, maar zij zitten aan het stuur. We moeten raden zoveel informatie geven dat zijn grip krijgen, zij bepalen financiële ruimte en hoofdlijnen beleid, dus we moeten dichterbij komen, de afstand is nu te groot (onbekend maakt onbemind), we moeten er alles aan willen doen dit te verbeteren.

Annemieke Verburg vraagt zich af wat de opvattingen van AB-leden zijn over de informatievoorziening.

Yvonne Koopen geeft aan dat het bij de GGD haar ervaring is dat AB-leden strak vasthouden aan meegekregen zienswijzen. Liesbeth Schreiner vraagt zich af of het relevant is; er ligt een opdracht van de raden om de informatievoorziening te verbeteren. De roloppvatting is lang diffuus geweest en raden hebben lang geen urgentie gevoeld, totdat ze ontdekten dat in GR-en meer 1/3^e tot de helft van de gemeentelijke begroting wordt besteed. Ze geeft aan dat raden steeds meer in positie worden gebracht. Haar raad (Heerhugowaard) heeft daar ook nadrukkelijk behoefte aan. We concluderen dat het wel belangrijk is om de beelden en gevoeligheden, ook vanuit AB's, op tafel te krijgen. Als de partijen nader tot elkaar kunnen komen (waar dat nog niet zo is), dan kan het proces verbeteren.

Proces kadernota (Afra Reus)

Proces kadernota

- zienswijze
- niet verplicht volgens WGR
- 2016/2017
- waarom wel gewenst?

WISSELWERKING

Besturen en directies GR'n

- Bedien gemeenteraden goed, niet alleen wat formeel moet (begroting en rekening), wees proactief;
- Actieve betrokkenheid bij samenleving en politiek bestuur, raden zijn geen stempelmachines.

PROJECT INFORMATIEVOORZIENING

Proces kadernota (teruggerekend vanaf 15 april = aanleveren begroting)

* oktober – november:	voorbereiding ontwerp-kadernota door GR
* december – 1 januari:	bestuurlijke vaststelling ontwerp-kadernota door GR
* < 1 januari:	verzending ontwerp-kadernota door DB aan raden
* 1 – 15 januari:	voorstel colleges aan de raden + evt. presentatie in regionale bijeenkomst
* 15 januari – 28 februari	behandeling in commissies en raad
* < 1 maart	verzending evt. zienswijze naar DB samenwerkingsverband
* < 15 maart	besluitvorming in algemeen bestuur over de kadernota
* 2e helft maart	verzending kadernota naar raden deelnemende gemeenten (incl. besluit met overwegingen)

Afra Reus geeft aan dat 2016/2017 een wisselend beeld aan kadernota's van de GR-en oplevert; sommige GR-en hebben tijdig een kadernota geleverd met het verzoek om een zienswijze/standpunt, andere GR-en hebben niets geleverd aan de raad. Voor raadsleden in West-Friesland betekende het proces van de jaarstukken en begrotingen in totaal maar liefst 832 pagina's papier om te bestuderen. Voor een goed verloop van het proces moeten GR-en uiterlijk 1/1 een kadernota aanbieden om het zienswijzeproces gemeenteraad tijdig en goed te kunnen doorlopen. Onderdeel van dat proces is de koppeling aan een regionale informatiebijeenkomst.

Vragen en reacties

Steven van de Looij geeft aan dat de ambities worden onderschreven, maar dat hetgeen wordt voorgesteld behoorlijk ingewikkeld is in de uitvoering. De voorgestelde planning vraagt van ons, dat we - terwijl we nog bezig zijn met het nadenken over het jaarplan voor het nieuwe kalenderjaar (okt)- om gelijktijdig na te denken over 2 jaar verder. Dat vergt wel veel, mede omdat het in praktijk veelal dezelfde medewerkers zijn die dit doen.

In het regionaal afstemmen van zienswijzen is ook veel winst te behalen. In de Noordkop is er al een regioraad. Dit is een goede ontwikkeling, zet dit door, raden moeten zich realiseren dat ze er niet alleen over gaan, stem zienswijzen op elkaar af, anders sneeuwen ze onder. En dat is zonde, we zien nu vaak veel relevante zienswijzen die sneuvelen door de hoeveelheid verschillende zienswijzen.

Jan Hoek geeft aan dat de ontwikkeling van regionale afstemming door fracties ook doorgaat. Veel zienswijzen opgesteld door ambtenaren. Steven van de Looij geeft aan soms gevoel te hebben dat deze ambtenaren praten via de burgemeester en de raad. Zienswijzen zijn soms ook gewoon vragen, die kunnen er beter uitgefilterd worden, zodat we het echt hebben over de relevante zaken. De ambtelijke afstemming tussen opstellers van zienswijzen en GR-en kan ook verbeterd worden.

De heer Kuiken geeft aan zelf ook raadslid te zijn geweest. De planning geeft een gevoel van 'spaansbenauwd' en roept ook de vraag op, of we het raadsleden hier makkelijker mee maken. Afra Reus geeft aan dat een zorgvuldig verloop van de besluitvorming bij de kadernota het traject van de begroting versnelt.

Yvonne Koopen geeft aan dat het schema haar ook spaansbenauwd maakt. Het proces is nu al een enorme uitdaging. Gemeente Langedijk altijd de eerste en voldoet als enige aan de tien weken termijn bij de zienswijzen voor de begroting en jaarrekening. Aan de kant van de gemeentelijk proces ligt ook nog veel winst te behalen. Els Zwagerman beaamt dit.

De heer Paulina geeft aan dat het gaat om politieke invloed en vraagt of er ook andere methodieken zijn besproken? En waarom juist deze eruit is gekozen. Afra Reus geeft aan dat er geen andere zijn besproken en ook geen andere instrumenten te zien. Edward John Paulina stelt voor om bijvoorbeeld drie keer per jaar langs te komen. Hij geeft aan dat we in zijn optiek allemaal hetzelfde willen bereiken maar dat de vraag is of dit daarvoor het juiste instrument is. Rob de Greef informeert naar het gevoel van de anderen.

Paul Post zoekt nog naar adequaatheid en inhoud. De kaderbrief voelt niet als juiste instrument. Hij wil geen doekjes voor het bloeden bieden. Als voorbeeld daarvan noemt hij het verspreiden van managementnotulen in de organisatie. Het verspreiden levert een blij gevoel op omdat men aangesloten is in de informatie, de praktijk leert echter dat het weinig gelezen wordt.

Rob van Doorn: er is verschil in de verbonden partijen: wettelijk verplichte partijen en vrijwillig ontstane verbonden partijen. Hij denkt dat het verstandig is om dichterbij de raden te komen. De raden zijn budgethouder, meestal gaat het om geld. Hij begrijpt echter dat kleinere partijen hier anders naar kijken.

DeSom refereert aan Drechtsteden, een regiegroep van raadsleden en bestuurders met mandaat. En er zijn nog een aantal regiomodellen, raadpleeg daarvoor ook de stichting regisserende gemeente (VNG).

Op basis van de reacties geeft Rob de Greef aan, dat hij het gevoel heeft dat we een beetje langs elkaar heen praten. GR-en geven aan dat er andere mogelijkheden zijn, de werkgroep wil vooral meer betrokkenheid van de raden. Drechtsteden is een hele bijzondere situatie.

Rob hoort GR-en ook zeggen: het moet niet te vroeg in het jaar worden, dus inderdaad kijken naar realistische mogelijkheden. De hoop is dat het zienswijzeproces voor de begroting in te korten is, nu wettelijk 8 weken, vaak opgerekt tot 12 weken. Als je zienswijzen vraagt bij kadernota, zou je bij begroting kunnen aangeven wat je daarmee gedaan hebt. Raden willen graag sturen, dat is lastig met dichtgetimmerde begroting. Zienswijzen hebben soms weinig kans van slagen.

Politiek gezien zijn de raden gezamenlijk verantwoordelijk, niet afzonderlijk. Hier ligt een kans en een belangrijke rol voor griffiers.

Er liggen veel kansen in het elkaar meer en eerder opzoeken bij o.a. beleidsontwikkelingen. Straks komt nog de vraag over majeure wijzigingen terug.

De heer Bosma doet tot slot nog de suggestie om het aanbieden van de conceptbegroting en jaarrekening te koppelen aan het aanbieden van de kadernota, ten behoeve van tijdswinst.

2.2 Vergaderingen Algemeen Bestuur (door Afra Reus)

Vergaderingen Algemeen Bestuur

Inventarisatie:

- wel/niet openbaar (publicatie)
- aanlevertermijnen AB-stukken verschillen

Wens:

- publicatie AB-stukken + link naar de griffies
- aanlevertermijnen: 3 weken tevoren
- jaarschema vergaderingen + evt. agenda

Vragen en reacties

Edward John Paulina reageert “Klinkt goed, moeten we doen!” Steven van de Looij sluit zich daarbij aan. Hij benoemt wel als aandachtspunt dat het NHD de belangrijkste lezer van de stukken is. Dit goed organiseren brengt daarmee ook eerdere en meer communicatie in de pers met zich mee. Manos Papadoulos geeft aan, dat hij zich niet bewust was, van de verplichting als het gaat om openbaarheid van concept stukken.

Yvonne Koopen doet een technische suggestie (I-Babs) en de Karel Schoenaker doet de suggesties om een centrale website op te zetten. Annemieke Verburg geeft aan dat de regionale websites hierin ook een rol kunnen vervullen.

Actiepunt voor de werkgroep: meer inzicht in technische mogelijkheden voor openbaarheid van stukken en nadenken over een zo efficiënt en effectief mogelijk aanpak voor zowel raadsleden als GR-en.

2.3 Evaluatie gemeenschappelijke regelingen (door Els Zwagerman)

Evaluatie gemeenschappelijke regelingen

Een evaluatie staat bij iedere gemeente in de paragraaf verbonden partijen

Regelmatig onderzoeken rekenkamercommissies de GR'en en de verbonden partijen

De GR'en zijn gebaat met een gezamenlijk onderzoek van uit de gemeenten

Frequentie en schaal

De onderzoeksfrequentie voor de VR, GGD en RUD is tenminste 1x in een raadsperiode.

In de volgende raadsperiode kan dan volstaan worden met een onderzoek naar de opvolging van de conclusies en aanbevelingen uit het onderzoek.

In alle andere gevallen zullen de deelnemers onderling moeten bepalen op welke schaal een evaluatie plaats vindt en met welke frequentie

Uitvoering onderzoek

Het evaluatieonderzoek moet in ieder geval onafhankelijk worden uitgevoerd

Doel evaluatie

Het doel van de evaluatie van een GR is vast te stellen:

- of de GR de beoogde meerwaarde heeft gebracht die was bedoeld
- of er verbeteringen nodig zijn
- of de raadsleden informatie wordt verschaft voor hun rol in de democratische kaderstelling en controle van GR.

Centrale onderzoeksvraag

Is de verstrekte informatie voldoende voor de deelnemers om hun kaderstellende en controlerende taak te kunnen uitoefenen?

Vragen en reacties

Yvonne Koopen vraagt aandacht voor afstemming over het moment waarop dit moet plaatsvinden. Gelet op de werkdruk van de financiële afdeling van de GGD lijkt augustus/ september een geschikte periode. Els Zwagerman geeft aan dat het voorstel is om grote GR-en een keer per vier jaar te evalueren en kleine GR-en alleen indien de noodzaak er is. Het is de taak van de griffiers om in te schatten en af te stemmen of die noodzaak er is.

Steven van de Looij geeft aan dat het soms ook per bestuurder verschilt hoe in de raad wordt gedacht over de GR-en. Hij adviseert om het proces van besturing dan ook als extra onderzoeksvraag mee te nemen in de evaluaties als extra onderzoeksvraag. Hoe vraag nog uitwerken, in elk geval onafhankelijk. Els Zwagerman nodigt de 17 rekenkamers t.z.t. uit voor een gesprek.

2.4 Tussentijdse rapportages (door Inge Harmsen)

Doel bestuursrapportage • Tussentijdse verantwoording van het DB aan het AB • Inzicht in de voortgang van de uitvoering • Inzicht in de financiële stand van zaken 	Inhoud bestuursrapportage • Onderscheid eigenaar en opdrachtgever/opdrachtnemer • Verantwoording over verantwoording realisatie doelstellingen (opdrachtgever – opdrachtnemer) integreren in de gemeentelijke P&C cyclus • Verantwoording eigenaarsrol • Integratie van informatie van beide rollen in bestuursrapportage • Vormvrij – iedere verbonden partij kiest zijn eigen format
Beoogd resultaat • Informatie die relevant is voor de gebruiker en hoort bij de rol van de gebruiker • Focus op hoofdlijnen • Herkenbaarheid	Onderwerpen bestuursrapportage • Bestuurlijke samenvatting • Nieuwe ontwikkelingen • Actualisering financieel perspectief • Actualisering risicoprofiel • Relevante besluitvorming AB • Kengetallen • Rapportage voortgang realisatie doelstellingen • Financiële rapportage op afwijkingen • Bedrijfsvoering (op hoofdlijnen)

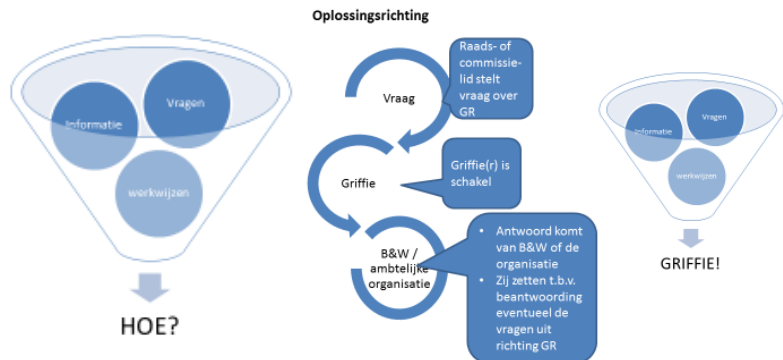
De bestuursrapportage/tussentijdse rapportage is geen wettelijk vastgelegd instrument. Vaak staan er wel afspraken in voor de individuele regeling. De rapportage informeert hoe de GR bijdraagt bij aan doelstelling van de gemeenten (o.a. veiligheid) en hoe de GR ervoor staat en welke risico's er eventueel zijn. De uitnodiging is om de rapportage op hoofdlijnen te houden, daarmee voorkom je dat raadsleden in een andere rol schieten en op details sturen. Nu gaan er wel eens duimen omhoog bij een positief rekenresultaat, maar de vraag is dan wel, waardoor wordt dit positieve resultaat veroorzaakt (hebben we het efficiënter gedaan of hebben we wellicht minder gedaan)? GR-en hebben een relatief klein weerstandsvermogen, dus leunen op gemeenten. Als er besluiten zijn die daarvoor van belang zijn, graag benoemen. Verder wordt geadviseerd om kengetallen op te nemen in de rapportage, vanuit de regeling zelf en bijvoorbeeld vanuit de BBV. Met behulp van benchmarkgegevens kun je raadsleden een gevoel geven bij de informatie.

Els Zwagerman sluit af met de aanvulling dat de rapportage niet verplicht en vormvrij is. Beschouw deze informatie en handreiking als een cadeautje van de werkgroep.

Er zijn geen vragen naar aanleiding van dit onderwerp.

Dilemma's en vragen

- Informatie moet gegeven worden
- Elke GR kan het verstrekken van informatie anders geregeld hebben in hun reglement
- Moet een uniforme werkwijze van beantwoording bij de GR's belegd worden?
- Gaat het nu niet goed?
- Er zijn al veel mogelijkheden om aan informatie te komen
 - Verantwoording portefeuillehouder in raad (mondelinge vragen en behandeling relevante stukken P&C cyclus)
 - Schriftelijke vragen aan college
 - Technische vragen aan ambtenaar
- De werkwijze van de deelnemende raden om aan informatie te komen kan onderling van elkaar verschillen

Vragen en reacties

Yvonne Koopen maakt in praktijk vaak mee dat er vandaag vragen binnen komen die gisteren al beantwoord hadden moeten worden. Karel Schoenaker geeft ook aan de het inderdaad voorkomt, het is niet per se een probleem, maar het komt soms de kwaliteit van het antwoord niet ten goede. Een goed antwoord binnen 1 dag is geen realistische verwachting, ondanks dat dit binnen gemeenten zelf vaak ook heel gebruikelijk is. Rob de Greef: verwachtingenmanagement versus realiteit.

Els Zwagerman vraagt of er veel individuele vragen vanuit raadsleden komen. Dat is niet het geval blijkt binnen de GGD. De ingang wordt wel eens gebruikt voor persoonlijk situaties.

Hoe zien GR-en aanwezigheid van GR bij een raadsvergadering? Steven van de Looij stelt het op prijs om erbij te mogen zijn ook uit respect naar de raad en om te laten zien dat hij het belangrijk vindt. Hij zou dit ook willen aanbevelen. Afra Reus vult aan dat het ook de politieke sensitiviteit ten goede komt.

Paul Post geeft aan graag mee te kijken via tv of internet als die mogelijkheid geboden wordt. Hij geeft ook aan zich niet altijd welkom te voelen. Afra Reus geeft aan dat het aan de portefeuillehouder (het AB-lid) is om te bepalen of hij zich tijdens vergaderingen ambtelijk wil laten ondersteunen. En Rob de Greef geeft aan dat dit per gemeente sterk verschilt.

2.7 Werkprocessen voor majeure beleidsinhoudelijke trajecten (door Rob de Greef)

Rob de Greef geeft aan dat als je raden vroegtijdig betrekt in een proces en laat zien wat je met hun inbreng doet (dus het proces goed inricht), het resultaat vaak is dat mensen zo tevreden zijn over het proces dat ze sneller meegaan bij de besluitvorming (draagvlak gecreëerd). Bestuurders moeten hierin ook hun rol goed pakken.

Steven van de Looij geeft aan goede herinneringen te bewaren aan de avonden over reorganisatie van de brandweer. Hij geeft aan te geloven in die aanpak en geeft aan dat het van belang is om ook bestuurders mee te krijgen. Hij benoemt het aansluiten van bestuurders in deze setting ook als aandachtspunt. De conclusie dat bestuurders betrokken moeten worden wordt breed gedeeld. Liesbeth Schreiner vult aan dat in dit ook geldt voor de gemeentesecretarissen.

Afra Reus wijst op de proces- en regiegroep waarin met name afstemming plaatsvindt voor het governance project en het informatievoorzieningsproject. Hierin participeren gemeentesecretarissen. Ook worden de voortgangsberichten in het project naar deze groep verspreid. Steven van de Looij geeft aan zelf ook in proces- en regiegroep deel te nemen (en dat geldt ook voor Rob van Doorn, Edward John Paulina, Annemieke Verburg, Inge Harmsen, Els Zwagerman en Afra Reus) en benadrukt ook het belang van zorgen we dat iedereen die bij dit proces hoort hierbij aanhaakt.

Rob de Greef stelt de onderliggende vraag bij dit onderwerp: is er behoefte om eerder dan nu in dit soort trajecten de raden vroegtijdig te betrekken en ze ook daadwerkelijk invloed te geven? Edward John Paulina geeft aan het belangrijk te vinden om raden zo vroeg als

mogelijk mee te nemen en te organiseren dat raden hun ideeën kunnen uiten. Daniëlle Gelinck geeft aan dat Werksaam hier goede ervaringen mee heeft.

Rob de Greef signaleert dat het traject dan mogelijk 2-3 maanden langer duurt voor definitieve besluitvorming plaatsvindt. Annemieke Verburg geeft aan dat de tijd die je aan de voorkant investeert aan de achterkant zeker weer kunt inhalen. Het is wel zaak dat bestuurders hier ook vertrouwen in gaan krijgen, dat is (nog) niet het geval. Els Zwagerman pleit ook voor het meenemen van raden aan de voorkant, hiermee win je veel: draagvlak, tijd en meer zaken die zich minder tastbaar laten uitdrukken, zoals vertrouwen.

Liesbeth Schreiner geeft, uit zorg voor de hoge belasting van raadsleden, aan op zoek te zijn naar een manier waarop raadsleden op efficiënte wijze kunnen worden meegenomen en oppert ook om te onderzoeken of er innovatieve manieren waarop we interactie kunnen hebben, zonder overal fysiek aanwezig te hoeven zijn. Rob de Greef geeft daarbij wel als kanttekening dat het nadeel van digitaal of schriftelijk is dat je kunt niet op elkaar reageren. Annemieke Verburg stelt de regionale raadscommissie als oplossingsrichting voor, met de kanttekening dat men geen extra bestuurslaag wil en dit wel zo wordt ervaren.

Tot slot attendeert Liesbeth Schreiner de aanwezigen op rapport 15.9 en adviseert Rob de griffiers om een risico analyse te maken, de focus van de raad te beperken tot de risicovolle en de rest volledig toe te vertrouwen aan de colleges.

3. Vervolgtraject (door Afra Reus)

Voorgesteld wordt om dit najaar een voorstel bij de presidia terug te leggen om de informatievoorziening te verbeteren en te komen tot meer sturing aan de voorkant. En om dit voorstel vervolgens voor de verkiezingen richting de raden te brengen. Afra Reus geeft aan dat er op 7 juni in NHN-verband een overleg met griffiers is om terug te koppelen wat hier aan de orde is geweest en dat daar ook afstemming plaatsvindt voor het vervolgtraject.

Vervolgtraject

- Raadsvoorstel
- Van griffiers, aan presidium (fractievoorzitters)
- Van presidium, aan raad
- Najaar 2017
- Ingangsdatum
- Implementatie (formaliseren, wijzigen)

Twee onderwerpen van vandaag kunnen nog nader besproken kunnen worden:

- Kadernota: wat zien wij in termijnen, wat kan daar nog gedaan worden zodat het haalbaar en uitvoerbaar is;
- majeure wijzigingen: geef er op slimme manier invulling aan, aan de voorkant stappen zetten die aan de achterkant het proces kunnen verbeteren.

We spreken af, dat we daar in klein comité nog een nadere uitwerking op doen, bestaande uit een afvaardiging van de werkgroep en een aantal GR. GGD en Veiligheidsregio geven aan mee te willen denken. RUD, inmiddels weg, gaf dat eerder vanochtend ook aan. Ook Werksaam doet graag mee.

Verder adviseert Edward John Paulina om bestuurders mee te nemen (bijvoorbeeld via gemeentesecretarissen). Peter Kuiken vraagt of het concept-raadsvoorstel kan worden toegestuurd. Dan wil en kan hij het ook afstemmen met zijn bestuurders. Yvonne Buwalda geeft aan dat Haltewerk hier aan tafel de enige uitvoeringsorganisatie is. Ze vraagt aandacht voor de uitzonderingen, die dat met zich meebrengt. Afra Reus geeft aan dat de rollen van AB en DB ook aan de orde komen. Binnenkort volgt een uitnodiging.

Rob de Greef refereert aan Raadslid.nl. Aan raadsleden is de stelling voorgelegd in welke mate men het eens is, dat de toenemende GR-en een bedreiging vormen voor lokale

democratie. Van de raadsleden was 26% het hier stellig mee eens en 42% was het ermee eens. Vanuit deze informatie geeft Rob de Greef aan, dat het haast een gegeven is, dat juist wanneer u zegt dat het goed gaat, dat raadsleden meer willen weten en dat het wantrouwen dan alleen maar groter wordt. Het advies is dan ook om altijd aan te geven wat beter kan!

Conclusies op basis van deze bijeenkomst (Rob de Greef)

- Er is breed draagvlak dat raden beter en eerder betrokken kunnen worden;
- Houd het voor raadsleden en GR-en wel behapbaar (want GR zijn opgericht om tot efficiëncyslag te komen), zorg ervoor dat processen haalbaar en realistisch zijn;
- Kijk ook of het voor alle regelingen nodig is, maak mogelijk onderscheid tussen grote of kleine regelingen (uitvoering).

Ter afsluiting

Steven van de Looij bedankt de werkgroep voor dit initiatief, en geeft aan de stukken te bespreken in DB. Als aanvullende conclusie geeft hij aan “neem bestuurders mee”.

Wim Bosma geeft aan blij te zijn met de opmerking om onderscheid te maken tussen GR-en.

Afra Reus sluit af met de woorden dit is een belangrijke stap in het proces was en bijdraagt aan een zorgvuldige afronding richting raadsvoorstel en bedankt alle aanwezigen.